

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 2/2547

วันอังคารที่ 9 กรกฎาคม 2547

เรื่องที่ 4.4 ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (3 เรื่อง)

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่ามีการยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการ ดังนี้

1. บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างชุมสายโทรศัพท์หนองคอก จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ประมาณ 0-1-50 ไร่ และเสารับ-ส่ง สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 0-1-54 ไร่ โดยขอเสียค่าตอบแทนตามราคาประเมินกรมที่ดิน

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ (อบจ.สุรินทร์) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดกลางแลกเปลี่ยนสินค้า และสถานีขนส่ง จังหวัดสุรินทร์ เนื้อที่ประมาณ 20-3-25 ไร่ โดยขอยกเว้นค่าตอบแทน

3. มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานฝึกอบรม เรือนเกษตรกรแปลงฝึกเกษตรกรไร้สารพิษ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ 215-3-03 ไร่ โดยขอยกเว้นค่าตอบแทน เนื่องจากการดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อเท็จจริง

1. ระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ข้อ 17 กำหนดว่า กรณีที่เป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ 6 ถึงข้อ 16 หรือการขอใช้ที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการในการพิจารณาอนุญาตตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

2. ในส่วนของการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น มีมติคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546 อนุมัติหลักการให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดิน หรือยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนกรณีหน่วยงานของรัฐขอใช้ไม่เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ให้บริการหรือการใช้ที่ดินนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและชุมชนในท้องถิ่น

3. ส.ป.ก. พิจารณาเห็นว่าคำขอทั้ง 3 ราย เป็นการขอใช้ที่ดินกิจการอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการ และได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการได้แต่งตั้ง เพื่อกลั่นกรองเรื่องดังกล่าวก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 2/2547 วันที่ 27 เมษายน 2547

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

1. เห็นสมควรพิจารณาอนุญาตตามคำขอทั้ง 3 ราย ตามจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาต โดยเรียกเก็บค่าตอบแทนเฉพาะ รายบริษัท ทศทา และโดยมีเงื่อนไขในราย อบจ.สุรินทร์ ว่าในการเรียกเก็บค่าเช่าจะต้องมีอัตราคงที่เท่าเดิม คือ 3 บาทต่อหน่วย หากมีการเรียกเก็บค่าเช่าเพิ่มจากอัตรานี้จะต้องนำเรื่องให้ ส.ป.ก. พิจารณาก่อน

2. ขออนุมัติในหลักการกรณีบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการโทรศัพท์และกิจการสื่อสารโทรคมนาคม การไปรษณีย์ ดังนี้

2.1 ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ในเนื้อที่ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่การนั้น โดยไม่เกินแห่งละ 5 ไร่ และให้เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามราคาประเมินของกรมที่ดิน ตามมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546

2.2 ให้ถือว่าการขออนุญาตให้ใช้ที่ดินตามกิจการดังกล่าวที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีความเห็นไปแล้วว่าควรอนุญาตหรือเห็นชอบให้ใช้ที่ดินได้และอยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของเลขาธิการ ส.ป.ก. แทนคณะกรรมการ

3. ขอความเห็นชอบเพิ่มเติมมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546 ข้อ 2.3.1 เป็นความว่า “ถ้าเป็นกรณีหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคไม่เรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ใช้บริการ ให้เลขาธิการมีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดิน”

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ให้ข้อสังเกตว่า บริษัท ทศทา หรือ กสทฯ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ในอนาคตจะกลายเป็นบริษัทมหาชน แต่เนื่องจากเป็นกิจการสาธารณูปโภค น่าจะมีการกำหนดเพิ่มเติมไว้ในระเบียบคณะกรรมการด้วย

ประธานเห็นว่า หากจะมอบให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณา ส.ป.ก. ควรคำนึงถึงสภาพภาพของหน่วยงาน และประเภทกิจการเป็นหลักด้วย และสมควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้สอดคล้องกัน

ผู้แทนกรมธนารักษ์ ให้ข้อสังเกตว่า

1. การเก็บค่าตอบแทนบริษัท ทศทา สมควรที่ ส.ป.ก. จะเก็บค่าตอบแทนตามราคาที่ดินเอกชนมากกว่าตามราคาประเมินกรมที่ดิน และให้เก็บเป็นรายปี มิใช่เก็บครั้งเดียว ซึ่งของกรมธนารักษ์จะทำได้เป็นสัญญาเช่า เก็บเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน

2. กรณีของ อบจ.สุรินทร์ น่าจะเรียกเก็บค่าตอบแทนได้ เพราะดูจากอัตราที่ อบจ.สุรินทร์ เรียกเก็บจากผู้ประกอบการหน่วยละ 3 บาทต่อวัน ก็สามารถจ่ายแก่ ส.ป.ก. ได้

ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. ชี้แจงว่า การคิดค่าตอบแทนเป็นไปตามมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2546 เนื่องจากเห็นว่า เป็นสาธารณประโยชน์ อีกประการหนึ่ง ได้มีการอนุญาตลักษณะเช่นนี้ในหลายพื้นที่แล้ว ส่วนของ อบจ.สุรินทร์ เห็นว่าที่ดินดังกล่าวไม่ใช่แปลงว่าง มีการดำเนินการของ อบจ. อยู่เดิมแล้ว ส.ป.ก. เพียงแต่เข้าไปดำเนินการจัดให้ถูกต้องตามกฎหมาย การเรียกเก็บค่าตอบแทนจะไม่ใช่ที่ยอมรับ แต่ถ้าเป็นแปลงว่างก็จะรับไปพิจารณาตามความเห็นของกรรมการ

มติคณะกรรมการ

1. อนุญาตให้ใช้ที่ดินตามคำขอทั้ง 3 เรื่อง
2. อนุมัติหลักการตามที่เสนอในข้อ 2 และข้อ 3
3. ให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการในเรื่องการเก็บค่าตอบแทน และการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ

สาธารณูปโภค ไปพิจารณาด้วย